

گفت‌وگویی صبا با فرناز یحیی پور طراح اکسسوار، تن آرایه، ماسک و...

# اکسسوار باید در اجرای تئاتر نهادینه شود



یک تئاتر برای اجرا و در پیش چشم احمد محمد اسماعیلی گفت و گو مثل نوشتن، باز بگری، طراحی، موسیقی، نور و... نیاز دارد. در بخش طراحی که وسعت زیادی دارد اکسسوار، تاج و زیور آلات در ایجاد حس خوب بصری به مخاطب نقش مهمی ایفا می‌کند و باز یگرا نیز برای رسیدن بهتر به نقشش کمک می‌نماید. هنری که در ایران چندان شناخته شده نیست و فرناز یحیی پور با دغدغه‌ای که دارد چند سالی است در این حوزه دست به فعالیت زده است. آپرکات، مکبث زار، تنها خرچنگ خانگی لای ملافه‌ها خانه می‌کنند اتللو، هزار و یک تو، هاری، طوفان، ولین و... از جمله کارهای مهم کارنامه کاری یحیی پور در همکاری با کارگردان‌هایی چون برادران کوشکی، میکائیل شهرستانی و ابراهیم پشت کوهی و... است. خبرنگار صبا با یحیی پور درباره ویژگی‌های طراحی اکسسوار، ماسک، زیور آلات و تاثیر آن بر تئاتر امروز گفت و گویی انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

**طراحی اکسسوار، ماسک و زیور آلات آیا یک شغل و صنعت محسوب می‌شود و یا یک هنر است؟**

هم می‌شود در حوزه کارهای هنری ارزیابی‌اش کرد و هم در حیطه صنعت و شغل. در واقع جواهرسازی تلفیقی از یک سری موارد مثل کار با فلزات، ریخته‌گری، چکش کاری، تلفیق فلزات با هم، جوشکاری و... است. به همین دلیل جواهرسازی صرفاً نه هنر و نه صنعت است. مرز میان دو مقوله را سازنده تعیین کننده می‌کند. هنرمند می‌تواند یک کار هنری و شخصی تولید کند و یا از آن تعداد زیادی تولید کند و جنبه صنعتی به آن ببخشد و بازار فروش داشته باشد.

**این مقوله ساخت ماسک و... در تئاتر مقوله جدیدی محسوب می‌شود و در دهه‌های قبل به جز مواردی مثل کارهای دکتر قطب الدین صادقی کمتر کارگردانی به سراغ استفاده از این ابزار می‌رفت...**

همینطور است. در شروع فعالیت‌های هنری‌ام با جواهرسازی کارم را شروع کردم. جواهرسازی را بر اساس علاقه شخصی و محدود برای خودم انجام می‌دادم و به تکثیر و فروش دست سازهایم علاقه‌ای نداشتم و چون کارهای بیرون من را راضی نمی‌کرد ترجیح می‌دادم خودم اشکال و مدل‌های جدیدی را ابداع و خلق کنم.

**ساخت و طراحی اکسسوار و... را چگونه آموختید؟**  
نزد استاد عبدالناصر گویو کارم را شروع کردم. ایشان یکی از اساتید بزرگ جواهرسازی و مجسمه‌سازی هستند و در دانشگاه‌های هنری سابقه تدریس دارند و دارای دکترای افتخاری در رشته خودشان هستند و از ایشان نکات زیادی آموختم.

**آیا جواهرسازی رشته اختصاصی هم دارد؟**  
نه، البته در واحدهای درسی دانشجویان رشته‌های طراحی صنعتی و دستی واحدی در این باره وجود دارد. اما در خارج از کشور یک رشته مستقل دارد. تراش سنگ، سنگ شناسی و... جزو رشته‌های دانشگاهی در اروپا و آمریکا هستند.

**چه شد به سمت تئاتر رفتید؟**  
به تئاتر علاقه داشتم و یک تئاتر بین حرفه‌ای بودم. اولین باری که به سمت اجرایی کردن ایده ساخت جواهر و ماسک و صورتک و زیور آلات رفتم مربوط به دیدن فیلم لانتوری رضا درمیشیان می‌شد. در این فیلم در صحنه شرو عش کلوزآپی از بازیگر زن فیلم (مریم پالیزبان) وجود دارد که گوشواره‌هایی بر گوشش است که روی آن هنر ملیله کاری انجام شده بود. سازنده این گوشواره یکی از دوستانم بود و به من اعتماد به نفس و انگیزه داد. البته من علاقه‌ای به کار در سینما ندارم و تئاتر اولویت اصلی‌ام است. بعد از تکمیل اطلاعات و تجربیاتم در این حوزه وارد ارتباط با گروه‌های تئاتری شدم و شیوه کاری‌ام را برای کارگردان‌ها شرح دادم تا با آن آشنا بشوند.

**واکنش کارگردان در قبال توضیحات شما چگونه بود؟**